

## **Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за VI квартал 2024 року**

Відповідно до Програми та затвердженого графіку відбору проб протягом VI кварталу водогосподарськими організаціями семи областей забезпечено відбір 117 проб, що становить 100 % до плану.

Лабораторією моніторингу вод Північного регіону, м. Вишгород по всіх 117 пробах виконані хроматографічні та спектрометричні дослідження вмісту пестицидів, поліароматичних вуглеводнів, лікарських засобів, летких органічних сполук та важких металів.

За результатами вимірювань виявили перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ<sub>мах</sub>) за вмістом:

• **нікелю та його сполук** (норма-34 мкг/дм<sup>3</sup>):

Жовтень (33 створи):

- 321,6 мкг/дм<sup>3</sup> р. Стир, 308 км, м. Луцьк (у 9,5 раза);
- 269,2 мкг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять, 616 км, с. Люб'язь (у 7,9 раза);
- 171,3 мкг/дм<sup>3</sup> р. Ствига, 95 км, с. Познань (у 5,0 раза);
- 158,5 мкг/дм<sup>3</sup> р. Стир, 289 км с. Жидичин-Княгининок (у 4,7 раза);
- 147,4 мкг/дм<sup>3</sup> р. Стохід, 142 км, с. Малинівка (у 4,3 раза);
- 120,4 мкг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять м. Чорнобиль (у 3,5 раза);
- 117,9 мкг/дм<sup>3</sup> р. Случ, 391 км, с. Красносілка (у 3,5 раза);
- 114,0 мкг/дм<sup>3</sup> р. Хомора 500 м нижче скиду КП «Понінківська КПФ» (у 3,4 раза);
- 114,0 мкг/дм<sup>3</sup> р. Уж перед впадінням в р. Прип'ять (у 3,4 раза);
- 79,6 мкг/дм<sup>3</sup> р. Стир, 48 км, смт. Зарічне (у 2,3 раза);
- 75,0 мкг/дм<sup>3</sup> р. Случ, 354 км, с. Коржівка (у 2,2 раза);
- 72,5 мкг/дм<sup>3</sup> р. Горинь, 67 км, с. Висоцьк (у 2,1 раза);
- 69,4 мкг/дм<sup>3</sup> р. Уж, 172 км, м. Коростень (у 2,0 раза);
- 68,9 мкг/дм<sup>3</sup> р. Хомора, 52 км, м. Полонне (у 2,0 раза);
- 65,8 мкг/дм<sup>3</sup> р. Хомора, 7 км, смт. Понінка (у 1,9 раза);
- 64,8 мкг/дм<sup>3</sup> р. Хомора 500 м вище скиду КП «Понінківська КПФ» (у 1,9 раза);
- 64,3 мкг/дм<sup>3</sup> р. Случ, 6 км, м. Сарни (у 1,9 раза);
- 61,8 мкг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці (у 1,8 раза);
- 60,1 мкг/дм<sup>3</sup> р. Уборть нижче м. Олевськ (у 1,8 раза);
- 59,5 мкг/дм<sup>3</sup> р. Болдурка, 17 км, с. Лагодів (у 1,8 раза);
- 56,8 мкг/дм<sup>3</sup> р. Уборть, 120 км, с. Рудня Хочинська (у 1,7 раза);
- 51,8 мкг/дм<sup>3</sup> р. Случ, Чернелівське вдсх., 406 км, с. Чернелівка (у 1,5 раза);
- 49,0 мкг/дм<sup>3</sup> р. Стохід, 19 км, смт. Любешів (у 1,4 раза);
- 47,3 мкг/дм<sup>3</sup> р. Острівка, 2 км, смт. Лопатин (у 1,4 раза);
- 44,0 мкг/дм<sup>3</sup> р. Устя, 24 км, м. Рівне (у 1,3 раза);
- 41,7 мкг/дм<sup>3</sup> р. Горинь смт. Оржів (у 1,2 раза);
- 39,9 мкг/дм<sup>3</sup> р. Стир, 175 км, с. Маюничі (у 1,2 раза);
- 39,7 мкг/дм<sup>3</sup> р. Случ, 203 км, м. Звягель (у 1,2 раза);
- 37,4 мкг/дм<sup>3</sup> р. Іква, 89 км, с. Сапанів (у 1,1 раза);
- 37,2 мкг/дм<sup>3</sup> р. Горинь, 465 км, с. Ташки (у 1,1 раза);
- 36,4 мкг/дм<sup>3</sup> р. Путилівка, 26 км, смт. Цумань (у 1,1 раза);
- 36,1 мкг/дм<sup>3</sup> р. Іква, 51 км, м. Дубно (у 1,1 раза);
- 35,8 мкг/дм<sup>3</sup> р. Горинь, 429 км, м. Нетішин (у 1,1 раза).

Листопад (9 створів):

- 131,5 мкг/дм<sup>3</sup> р. Горинь м. Ланівці (у 3,9 раза);
- 103,7 мкг/дм<sup>3</sup> р. Уж перед впадінням в р. Прип'ять (у 3,1 раза);
- 59,5 мкг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять с. Річиця (у 1,8 раза);
- 56,5 мкг/дм<sup>3</sup> р. Горинь м. Нетішин (у 1,7 раза);
- 51,9 мкг/дм<sup>3</sup> р. Горинь с. Ташки (у 1,5 раза);
- 49,5 мкг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять м. Чорнобиль (у 1,5 раза);

- 44,2 мкг/дм<sup>3</sup> р. Іква с. Сапанів (у 1,3 раза);
- 35,6 мкг/дм<sup>3</sup> р. Стохід смт. Любешів (у 1,05 раза);
- 35,3 мкг/дм<sup>3</sup> р. Острівка смт. Лопатин (у 1,04 раза).

Грудень (6 створів):

- 79,8 мкг/дм<sup>3</sup> р. Устя м. Рівне;
- 62,2 мкг/дм<sup>3</sup> р. Уж м. Коростень;
- 60,1 мкг/дм<sup>3</sup> р. Уборть с. Рудня Хочинська;
- 47,4 мкг/дм<sup>3</sup> р. Іква м. Дубно;
- 37,0 мкг/дм<sup>3</sup> р. Острівка смт. Лопатин;
- 36,6 мкг/дм<sup>3</sup> р. Случ м. Сарни.

- **свинцю та його сполук** (норма-14 мкг/дм<sup>3</sup>):

Листопад (4 створи):

- 46,4 мкг/дм<sup>3</sup> р. Хомора 500 м нижче КП «Понінківська КПФ» (у 3,3 раза);
- 17,3 мкг/дм<sup>3</sup> р. Стохід смт. Любешів (у 1,2 раза);
- 15,7 мкг/дм<sup>3</sup> р. Случ с. Красносілка (у 1,1 раза);
- 14,6 мкг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять с. Люб'язь (у 1,04 раза).

Крім того у межах допустимих значень нормативів екологічної якості у досліджених пробах виявили присутність наступних речовин:

- пестициди: пара-пара-ДДД
- поліароматичні вуглеводні: флуорантен, нафталін
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ), тетрахлорметан (чотирихлористий вуглець)
- леткі органічні сполуки: дихлорметан (хлористий метилен), тетрахлоретилен, трихлоретилен.
- метали: хром, нікель, свинець, миш'як, кобальт та кадмій.

В 4-х пунктах моніторингу, розташованих на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та 6-ти транскордонних водотоках визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод (30 проб/ 600 вимірювань).

Значення більшості показників якості поверхневих вод знаходяться значно нижче ГДК для водойм госпитного та рибогосподарського водокористування, за винятком заліза загального, марганцю, що обумовлено впливом болотних вод водозбірною басейну річки Прип'ять та БСК<sub>5</sub> (окрім, річок Льва, Уж та Случ Чернелівське вдсх.), а в річках Льва, Ствига та Уборть - вмісту амоній-іонів.

**Аналіз стану МПВ питних водозаборів за фізико-хімічними показниками:**

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- БСК<sub>5</sub> (норма - 3,0 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup>)

мінімальне значення: 2,88 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький  
максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:

- 4,43 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Хомора, м. Полонне
- 3,17 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Случ, м. Звягель

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм<sup>3</sup>)

мінімальне значення: 29,53 мгО/дм<sup>3</sup> р. Уж, м. Коростень  
максимальне значення: 46,64 мгО/дм<sup>3</sup> р. Хомора, м. Полонне

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,257 мг/дм<sup>3</sup> р. Уж, м. Коростень до 0,690 мг/дм<sup>3</sup> р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,173 мг/дм<sup>3</sup> р. Хомора, м. Полонне до 2,980 мг/дм<sup>3</sup> р. Уж, в/з м. Коростень;
- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,013 мг/дм<sup>3</sup> р. Хомора, м. Полонне та р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький до 0,029 мг/дм<sup>3</sup> р. Уж, м. Коростень;
- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,053 мг/дм<sup>3</sup> р. Хомора, м. Полонне до 0,089 мг/дм<sup>3</sup> р. Уж, м. Коростень;
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 242 мг/дм<sup>3</sup> р. Хомора, м. Полонне до 334 мг/дм<sup>3</sup> р. Случ, м. Звягель.

### НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано **перевищення** показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм<sup>3</sup>):
  - 0,518 мг/дм<sup>3</sup> р. Уж, м. Коростень;
  - 0,356 мг/дм<sup>3</sup> р. Случ, м. Звягель;
  - 0,243 мг/дм<sup>3</sup> р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
  - 0,227 мг/дм<sup>3</sup> р. Хомора, м. Полонне.
- марганцю (норма - 0,01 мг/дм<sup>3</sup>):
  - 0,157 мг/дм<sup>3</sup> р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
  - 0,093 мг/дм<sup>3</sup> р. Хомора, м. Полонне;
  - 0,082 мг/дм<sup>3</sup> р. Уж, м. Коростень;
  - 0,077 мг/дм<sup>3</sup> р. Случ, м. Звягель.

### Транскордонні водотоки:

#### ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

- БСК<sub>5</sub> (норма - 3,0 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup>)  
 мінімальне значення: 2,32 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> в р. Льва, с. Переброди  
 максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:
  - 4,51 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Стир, с. Зарічне;
  - 4,41 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять, с. Сенчиці;
  - 4,08 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Горинь, с. Висоцьк;
  - 3,71 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Ствига, с. Познань;
  - 3,33 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> в р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

- ХСК (норма - 50 мг О/дм<sup>3</sup>)  
 мінімальне значення: 23,64 мгО/дм<sup>3</sup> в р. Льва, с. Переброди  
 максимальне значення: 34,36 мгО/дм<sup>3</sup> в р. Уборть, с. Рудня Хочинська

#### БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

- амоній - іон (норма - 0,50 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,186 мг/дм<sup>3</sup> р. Горинь, с. Висоцьк до зафіксовано **перевищення**:
  - 1,318 мг/дм<sup>3</sup> р. Ствига, с. Познань;
  - 0,674 мг/дм<sup>3</sup> р. Льва, с. Переброди;
  - 0,597 мг/дм<sup>3</sup> в р. Уборть, с. Рудня Хочинська.
- фосфат - іони (норма - 2,15 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,071 мг/дм<sup>3</sup> р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 0,300 мг/дм<sup>3</sup> р. Горинь, с. Висоцьк;
- нітрат - іони (норма - 40 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 1,330 мг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять, с. Сенчиці до 2,217 мг/дм<sup>3</sup> р. Уборть, с. Рудня Хочинська;
- нітрит - іони (норма - 0,08 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,037 мг/дм<sup>3</sup> р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 0,089 мг/дм<sup>3</sup> р. Ствига, с. Познань;
- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 203,0 мг/дм<sup>3</sup> р. Льва, с. Переброди до 251,0 мг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять, с. Сенчиці.

### НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

● заліза загального (норма - 0,1 мг/дм<sup>3</sup>)

- 1,286 мг/дм<sup>3</sup> р. Льва, с. Переброди;

- 1,034 мг/дм<sup>3</sup> р. Уборть, с. Рудня Хочинська;

- 0,532 мг/дм<sup>3</sup> р. Ствига, с. Познань;

- 0,430 мг/дм<sup>3</sup> р. Горинь, с. Висоцьк;

- 0,410 мг/дм<sup>3</sup> р. Прип'ять, с. Сенчиці;

- 0,285 мг/дм<sup>3</sup> р. Стир, с. Зарічне.

● марганцю (норма - 0,01 мг/дм<sup>3</sup>)

- 0,172 р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

Вміст розчиненого у воді кисню знаходився на рівні 3,26-14,07 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup>, при нормі не менше 4,0 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup>. Мінімальне значення фіксувалось р. Случ, 406 км, с. Чернелівське вдсх., питний в/з м. Хмельницький.

## Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну середнього Дніпра за VI квартал 2024 року

Моніторинг поверхневих вод у межах області в суббасейні середнього Дніпра БУВР Прип'яті здійснює на 10 пунктах спостережень, 9 МПВ на річках Тетерів, Гнилоп'ять, Ірша, Возня та Ів'янка. 5-ть пунктів моніторингу розташовані на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин за VI квартал 2024 року відібрано 30 проб води, 100% плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород.

Хроматографічні та спектрометричні дослідження вмісту пестицидів, поліароматичних вуглеводнів, лікарських засобів і важких металів виконані по всіх 30 пробах.

За результатами вимірювань виявили перевищення максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ<sub>max</sub>) за вмістом:

### • **нікелю та його сполук (норма-34 мкг/дм<sup>3</sup>):**

#### Жовтень:

- 474,5 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Ів'янка, 1 км, с. Харитонівка (в 14,0 раз);
- 462,3 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Ірша, Малинське вдсх., 31 км, питний в/з м. Малин (в 13,6 раза);
- 448,2 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Тетерів, 175 км, м. Радомишль (в 13,2 раза);
- 419,9 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Возня, 8 км, с. Рудня Городищенська (в 12,4 раза);
- 154,9 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх., 59 км, питний в/з м. Бердичів (в 4,6 раза);
- 118,0 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Гнилоп'ять, Медведівське вдсх., 79 км, с. Медведівка (в 3,5 раза);
- 103,1 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Тетерів, 247 км, нижче м. Житомир (в 3,0 раза);
- 74,8 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Ірша, Іршанське вдсх., 93 км, питний в/з с-ще Нова Борова (в 2,2 раза);
- 59,4 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Тетерів, Відсічне вдсх., 259 км, питний в/з м. Житомир (в 1,7 раза);
- 35,0 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Гнилоп'ять, 41 км, с. Швайківка (в 1,02 раза).

#### Грудень:

- 204,1 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Ірша, Іршанське вдсх., 93 км, питний в/з с-ще Нова Борова (в 6,0 раза);
- 36,2 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Гнилоп'ять, Бердичівське вдсх., 59 км, питний в/з м. Бердичів (в 1,1 раза).

### • **кадмію та його сполук (норма-1,5 мкг/дм<sup>3</sup>):**

#### Жовтень:

- 2,8 мкг/дм<sup>3</sup> - р. Гнилоп'ять, Медведівське вдсх., 79 км, с. Медведівка (в 1,9 раза).

Крім того у межах допустимих значень нормативів екологічної якості у досліджених пробах виявили присутність наступних речовин:

- поліароматичні вуглеводні: флуорантен
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ)
- леткі органічні сполуки: дихлорметан (хлористий метилен)
- метали: кадмій, хром, нікель, миш'як та кобальт.

У 5-ти питних водозаборах визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод (15 проб/ 300 вимірювань).

Значення більшості показників якості поверхневих вод знаходяться значно нижче ГДК для водойм госпитного водокористування, за винятком заліза загального та марганцю по усіх створах та БСК<sub>5</sub> в річках Тетерів, Возня та Гнилоп'ять.

## **Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:**

### **Питні водозабори:**

#### **ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ:**

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм<sup>3</sup>)

мінімальне значення: 28,87 мгО/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова  
максимальне значення: 43,62 мгО/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів

- БСК<sub>5</sub> (норма - 3,0 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup>)

мінімальне значення: 2,88 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова  
максимальне значення – зафіксовано **перевищення:**

- 4,27 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
- 3,25 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир
- 3,20 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup> р. Возня, с. Рудня Городищенська

#### **БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ**

- амоній - іон (норма - 1,28 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,200 мг/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів до 0,310 мг/дм<sup>3</sup> р. Возня, с. Рудня Городищенська;

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 1,293 мг/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 2,863 мг/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,020 мг/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 0,047 мг/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 0,053 мг/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 0,084 мг/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм<sup>3</sup>): в межах від 282 мг/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 404 мг/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

#### **НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ**

**Зафіксовано перевищення** показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм<sup>3</sup>):

- 0,720 мг/дм<sup>3</sup> р. Возня, с. Рудня Городищенська;

- 0,458 мг/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;

- 0,394 мг/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;

- 0,352 мг/дм<sup>3</sup> р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;

- 0,270 мг/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

- марганцю (норма - 0,01 мг/дм<sup>3</sup>):

- 0,170 мг/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;

- 0,161 мг/дм<sup>3</sup> р. Возня, с. Рудня Городищенська;

- 0,083 мг/дм<sup>3</sup> р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;

- 0,071 мг/дм<sup>3</sup> р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;

- 0,068 мг/дм<sup>3</sup> р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Вміст розчиненого у воді кисню знаходився на рівні 10,59-12,20 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup>, при нормі не менше 4,0 мгО<sub>2</sub>/дм<sup>3</sup>.

Вплив на формування якості води у суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра продовжують чинити процеси розкладання органічних речовин, спричинені продуктами життєдіяльності живих організмів, які потрапляють у водні об'єкти, передусім, від точкових джерел з недостатньо очищеними стічними водами населених пунктів, промисловими стічними водами. Навантаження небезпечними речовинами пов'язане з впливом пріоритетних речовин, які надходять до водних об'єктів як від точкових так і дифузних джерел.

Результати вимірювань опубліковані за допомогою веб-системи Держводагентства «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України» <http://monitoring.davt.gov.ua>